

Skupni evropski trg že vznemirja Angleže

Zaradi izgub, ki so jih že začeli čutili, so se Angleži zavzeli za tesnejšo povezavo dežel Skupnosti narodov.

LONDON, Vel. Brit. — Britska industrija je začutila, da njen strah zaradi evropskega skupnega trga ni bil prazen. Ta je komaj mesec dni v veljavi, pa je angleška industrija že začela njegov poguben vpliv. Potrošniki na celini, ki so prej kupovali izdelke angleške industrije, so se sedaj za te, začeli obračati v Nemčijo, ki v povečani meri kupuje svoje potrebščine v državah članicah skupnega trga.

Pomembni industrialci Velike Britanije so se povezali pod vodstvom Raymonda Gordona od Fairway Aviation v Commonwealth Union of Trade, katere cilj je povečati trgovino med državami britske Skupnosti narodov kot nekako odškodnino in zavarovanje za izgube, ki jih bodo utrpeli v Evropi.

V skupnem trgu so povezane Zah. Nemčija, Francija, Italija, Belgija, Luksemburg in Holandija. V te države je šlo v zadnjih letih nekoliko 12% celotne britanske trgovine. Članice skupnega trga so znižale carine za uvoz blaga med seboj in povečale dovoljene količine uvoza in izvoza. Skupni trg, Atomska sila in Jeklarsko - premogovna skupnost naj postopno ustvarijo iz omenjenih šestih držav gospodarsko skupnost.

Angleži še vedno pritiskajo, da bi Skupni evropski trg nadomestili s širšo organizacijo, v kateri bi bili tudi sami. Temu se najbolj upira Francija.

Premirje med Arabci in Izraelom začelo šepati

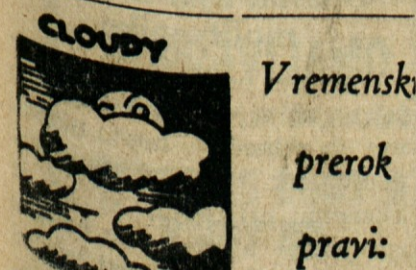
TEL AVIV, Izrael. — Kot je znano, ima egiptovski Naser velike težave v domači politiki, posebno v Siriji. Sirci so z njegovim režimom zelo nezadovoljni, poleg tega jih pa še hujskači proti Kairu komunisti iz vseh arabskih dežel in pa pristaši iraškega diktatorja Kasema.

Da omeje pozornost prebivalstva od domačih dogodkov, je Naser privolil svojim obmejnimi stražam, da ustvarjajo škandale na arabsko - izraelski meji. Pri obmejnih spopadih je izgubilo življenje že nekaj izraelskih državljanov.

Izraelci se radi tega zmeraj bolj razburjajo in zahtevajo od vlade Ben Guriona, naj začne z represalijami. Posebno zahtevno je v tem pogledu izraelsko časopisje. Tako so postali odnosi na demarkacijski liniji med Izraelom in Sirijo izredno napeti.

Iz slov. naselbin

BARBERTON, O. — Jože Leksan St., ki je 31. januarja dopolnil svoje 73. leto, je v bolnišnici, kjer se je moral podvreči težavi operaciji. V bolnišnici bo ostal še kakih 10 dni. Obiski so dovoljeni in dobrodošli!

Vremenski prerok pravi:

Oblačno, naletavanje snega, hladneje. Najvišja temperatura 32, najnižja 24.

Novi grobovi

Josephine (Pepca) Lach
Včeraj popoldne je umrla v Cleveland Clinic 62 let stara Josephine — Pepca — Lach z 875 E. 79. St., doma v Dvorski vasi pri Velikih Laščah, kjer je bila znana kot Zajčeva Pepca. V Ameriko je prišla l. 1909. V ponedeljek je pokojno zadela kap, odpeljali so jo v bolnišnico, kjer je 30 ur kasneje umrla. Bila je vdova, mož Anton ji je umrl l. 1947. Zadnjih 12 let je bila lastnica in je tudi sama vodila Lach's Cafe na 875 E. 79. St. Preje sta imela z možem gostilno na E. 61. St. Bila je mati Raymond in Wallacea, trikrat stara mati, sestra Franciške Centa v Evropi in teta Margaret Petrič v Akronu. Bila je članica Svobodomiselnih Slovenk št. 2 SDZ, Slovenskih sokolic št. 442 SNPJ in Progresivnih Slovenk št. 2. Pogreb bo v petek jutraj iz Grdinovega pogreb. zavoda na E. 62. St. Čas še ni določen.

Martin Norsic Sr.

Snoči je umrl v Hartsgrove, O., 12 milj. vzhodno od Chardon, O., na Rt. 6 Martin Norsic St., ki je preje živel na E. 58 St. Pokojni je bil rojen v Samoboru na Hrvaškem in je dočkal 67 let. V tej deželi je bil preko 50 let. Njegova prva žena Helena, roj. Luic, je bila doma v Selcu pri Karlovcu in je umrla l. 1949. Pokojni je zapustil ženo Mary, roj. Gasparovic, in sledeče otroke: Helen Eustache, Martin Norsic Jr. in Ann Peck v Seattle, Wash., šest vnukov in več drugih sorodnikov. Dokler je bil zaposlen, je delal pri Erickson Tool Co. na Lakeside Ave. kot strojnik. Bil je član podr. št. 12 HBZ. Pogreb bo iz Grdinovega pogreb. zavoda na Lake Shore Blvd. jutri.

Indijanci se ne dajo ugnati

WASHINGTON, D. C. — Tusecarora Indijanci so dosegli v svoji borbi z New York Power Authority veliko zmago, ko je federalna komisija odločila, da jih po zakonu ni mogoče prisiliti, da bi odstopili svojo zemljo za graditev nove hidrocentrale, ki bi stala 700 mil. dolarjev in dajala ogromno električno moč.

Indijanci so lastniki 1,383 akrov zemlje, ki bi jo potrebovali za zgraditev rezervarja. Za te akre jim ponujajo \$3,000,000, toda Indijanci jih nočejo prodati. Upanje je, da se bodo prej ali slej le vdali in tako omogočili gradnjo važne elektrarne.

Kanadskega rojaka so ustavili na naši meji

Ameriške oblasti niso dovolile Louisu Smerketu potovati preko Združenih držav v Evropo, čeprav ima reden kanadski potni list.

TORONTO, Ont. — Louis Smerke je znan igralec hokeja in član moštva, ki bo v Evropi zastopalo Kanado. Ko je moštvo v nedeljo prišlo na letališče Malton, da bi se preko New Yorka odpeljalo v Evropo na amatersko svetovno prvenstvo, so ameriške oblasti odklonile Smerketu vstop v Zdrž. države, ne da bi navedle kakršnoli vzrok. Smerke je odletel v Vel. Britanijo naravnost iz Kanade.

Louis Smerke igra kot desno krilo za Belleville McFarland. Rojen je bil v Novem mestu v Jugoslaviji in prišel s starši v Kanado, ko je bil star komaj 4 leta.

Po nekaterih vesteh se je Smerketov oče vrnil v Jugoslavijo in to naj bi bil vzrok, da so ameriške oblasti zavrnile sinu vstop v Združene države, čeprav ima na svojem kanadskem potnem listu zapisano "veljaven za vse države."

Amerika bo morala kar pohiteti v vesolje

Če nočemo zastopati za Rusi, bomo morali resnično zavlati rokave v tekmi za odprtje vesolja.

WASHINGTON, D. C. — Nacionalnik civilnih naporov za pot v vesolje Keith Glennan je dejal senatnemu odboru, da se moramo v Ameriki resno lotiti dela, če hočemo uspeti v svojih poskusih prodreti v vesolje. Če bi mislili začeti, pa zopet počivati, "je bolje, da kupimo teleskope, da bomo z njimi opazovali Ruse odpirati vesolje," je svaril Glennan.

Po njegovih besedah smo v pogledu moči raketnih motorjev za Sovjete kake tri leta. Združene države bodo šle sredi prihodnjega leta sposobne poslati tri tone težko breme na pot okoli Zemlje ali pa pol tone težko na Luno. V nekako šestih letih bomo lahko poslali v vesolje že bremena do 75 ton teže.

Glennan je dejal, da ne bo premočno iznenaden, če bi Rusi poslali letos človeka v vesolje, toda preden bo kak Amerikanec dosegel Luno, bo minilo še 10 do 15 let.

Zopet roparji na St. Clairu!

CLEVELAND, O. — V zadnjih letih je bilo izvršenih na St. Clairu, ki je dolgo veljal za mirno cesto, več ropov. Odkar so roparje v St. Clair Savings odkrili, je bil nekaj časa mir. Včeraj popoldne po četrti uri pa sta prišla v Kollandrovo pot. pisarno v Slov. nar. domu dva mlada zamorčka, pognala vse stranke in osobje v ozadje pisarne ter oplenila blagajno za blizu \$2,000.

August Kollander je za take slučaje zavarovan in je škoda krita. Poklicana policija je popisala okoliščine roba in išče sledi za roparjema. G. August Mišurac, ki je prevzel priimek svojega pok. botra in se poslej piše Kollander, je dejal: "Hvala Bogu, da se ni nikomur nič hudega zgodilo!" Le g. Hočevanja, ki je prav v času, ko sta roparja vstopila v pisarno, hotel to zapustiti, je eden izmed roparjev udaril s pištolo na desno sence in ga ranil. Rana ni bila nevarna.

Proces proti kominformistom v Beogradu

TRST, It. — Napovedujejo, da bodo te dni začeli v Beogradu proces proti desetom vodilnim kominformistom, ki se jim lani ni posrečilo pravočasno pobegniti preko meje. Proces so odlagali in odlagali. V kolikor pride sedaj res do njega, je to znamenje, da se je razmerje med Beogradom in Moskvo zopet zaostrojilo.

Med obtoženci sta tudi bivši podpredsednik hrvaške vlade Dušan Brkić, ki je bil član Centralnega komiteta, in bivši diplomat Badnjević.

Znani rudarski voditelj John Lewis težko bolan

WASHINGTON, D. C. — 78-letni John Lewis je dobro znan vsem našim rudarjem, saj jim je tekem let priboril res lepe mezde. Imela je pa njegova politika tudi posledico, da so se vsi veliki premogovniki hitro mehanizirali, da zaposlijo čim manj rudarjev.

Lewisa je zadela lažja kap, ki ne ogroža njegovega življenja; izzvala je pa nekaj drugih bolezenskih pojavov, ki so spravili zdravnike v skrb za njegovo življenje.

Fronđizi doma

BUENOS AIRES, Arg. — Predsednik Arturo Fronđizi je v nedeljo končal svoj 12 dni trajajoči uradni obisk v Združenih državah in se vrnil domov.

AMERIKA JE PRIPRAVLJENA POPUSTITI SOVJET. ZVEZI

Vodniki ameriške zunanje politike so se odločili popustiti Sovjetski zvezi v vprašanju Nemčije in evropske varnosti. Združene države naj bi bile pripravljene umakniti svoje vojaštvo iz Nemčije in pristati na nevtralizacijo pasu v sredi Evrope, če bi Sovjetija pristala na resnično združitev Nemčije. — Dulles se bo o tem razgovarjal v Londonu, Parizu in Bonnu. Nihče ne verjame, da bi Sovjetija zahodne predloge sprejela.

WASHINGTON, D. C. — Državni tajnik John F. Dulles je odletel včeraj v London, Pariz in Bonn, kjer bo v razgovorih z vodniki zavezniških držav skušal najti skupno stališče za razgovore s Sovjetsko zvezo, ki naj bi se pričeli v aprilu ali v prvi polovici maja. V krogih blizu državnemu tajništvu govore, da je odšel Dulles tokrat v Evropo z novimi predlogi, ki so precej podobni onim, ki jih je že nekaj kratki naznačila angleška vlada. Zahodne sile so baje pripravljene sprejeti predlog za obojestranski umik vojaštva iz Nemčije in za ustvaritev področja sredi Evrope, ki bi se odpovedalo atomskemu orožju in se morda celo obvezalo k nevtralnosti, če bi Sovjetska zveza pristala na resnično združitev Nemčije.

Pretekli in ta teden so bila od živahna posvetovanja med vojaškimi vodniki, vodniki Kongresa in vsemi drugimi, ki imajo neposredni vpliv na zunanjo politiko naše dežele. Vsi ti razgovori so kazali, da se dogaja v ameriški zunanji politiki nekaj posebnega, da se bližamo neki spremembi dosedanjega stališča v enem osnovnih vprašanj.

Državni tajnik Dulles je ves čas, kar je na svojem sedenjem položaju, zastopal odločno stališče proti Sovjetiji in govoril nekaj časa celo o tem, da je treba Sovjete potisniti nazaj na stare ruske meje in satelitske države osvoboditi. To stališče je onemogočalo vsako misel na sporazum in zmanjšanje mednarodne napetosti. Svet se je hladne vojne ne navadil, pa tudi naveličal. Posebno Angleži so začeli razmišljati, če morda le ni kje poti do za obe strani sprejemljive ureditve Evrope.

Obe strani bi ostali pri sedanjem položaju, da ne postaja nemško vprašanje iz dneva v dan bolj pereče. Razpoloženje v Vzhodni Nemčiji je baje tako, da pride lahko vsak čas do nemirov ali celo upora, ki utesne imeti usodne posledice za ves svet. Nihče ne more namreč jamčiti, da bo Zah. Nemčija mirno gledala, kako bi sovjetski tanki "krotili" Vzhodno Nemčijo, kot so l. 1956 Madžarsko.

Združitev Nemčije

V smislu sklepov konference v Potsdamu bi morale štiri sile upravljati zasedeno Nemčijo skupno. V ta namen je bila ustvarjena v Berlinu tudi osrednja uprava, ki so ji načelovali izmenoma visoki komisarji štirih zasedbenih sil. Ko je prišlo med zahodnimi silami in Sovjetijo do spora, je ta skupna uprava propadla in Nemčija se je začela spreminjati v demokratsko Zah. Nemčijo in komunistično vzhodno. Tekom let sta nastali dejansko dve državi s popolnoma različnim družabnim in državnim redom. Zahodne sile so predložile, naj bi se ti dve državi zopet združili v eno samo potom svobodnih volitev. Ker je Zah. Nemčija tako po številu prebivalstva, gospodarstvu in površini močnejša od Vzhodne, je razumljivo, da bi v takem slučaju obveljala njena in komunistične Vzhodne Nemčije bi bilo dejansko konec. Tega Sovjeti ne marajo, zato so predložili nekako povezavo obeh držav na tak način, da bi vsaka ohranila svoj notranji red, skupne stvari pa naj bi reševali na temelju enakopravnosti. Tako rešitev ni vseh ne zahodnim silam ne Zah. Nemčiji.

Nova pot

V zadnjih tednih se je izkristalizirala nova pot. Obe Nemčiji naj bi se začasno povezali v konfederacijo, kot predlagajo Sovjeti, nato pa naj bi svobodne volitve omogočile Nemcem postavitev svobodne vlade in uvedbo državnega in družabnega reda, kot bi si ga sami želeli. Na Zahodu so prepričani, da bo zmagal red, ki je v veljavi v Zah. Nemčiji.

Tu je vojaštvo naj bi se umaknilo z nemških tal, ameriško morda celo iz Evrope, sovjetsko pa na svoje meje. Tako naj bi poleg Nemčije lažje zadihali tudi Poljska in Madžarska. Vse štiri velike sile bi jamčile za ohranitev sedanjih nemških meja. Nemčija, Poljska in Češkoslovaška bi se naj po predlogu poljskega zunanjega ministra Rappackega odpovedale atomskemu orožju in ustvarile nekaj nevtralen pas med Zahodom in Vzhodom. Ta pas bi naj nadzirale posebne mednarodne komisije v pogledu atomskega orožja in preprečitve nenadnih napadov.

Ameriški generali so bili proti umaknitvi iz Nemčije zaradi ugodnih vežbališč in večjega prostora za kretanje, politiki so umiku nasprotovali največ zaradi tega, ker so bili evropski državniki nezaupljivi do Združenih držav, da v slučaju sovjetskega napada ne bodo prišle na pomoč, če že ne bodo imele svojega vojaštva na sami meji in bo to prišlo prvo v borbo. Sedaj smatrajo te razloge za manj važne.

Dulles ni optimist

Dulles bo skušal pridobiti za svoj načrt Angleže, Francoze, Nemce, pa tudi ostale člane Severno-atlantske zveze. Z njim naj bi Zahod pokazal svojo dobro voljo. Dulles sam ne da dosti na njegovo uresničenje, ker ne verjame, da bi bili Sovjeti pripravljeni toliko popustiti. Zahod naj bi s svojim predlogom svetu pokazal, da dejansko ni on tisti, ki zavira končanje sedanjega mednarodnega napetosti, ampak Sovjetska zveza, oziroma komunistični svet.

Dulles nemara ne bo imel posebno lahkega stališča v Parizu in Bonnu, kjer ne vidijo nikjer pravega vzroka za tolikšno popuščanje Moskvi. Angleži zagovarjajo popustljivost, ker so pred volitvami. Vlada, ki bo nakazala kako pot k ugotovitvi mednarodnega miru, lahko računa s

Iz Clevelanda in okolice

Rojstni dan—

Jutri bo obhajal John Rozman z 930 Evangeline Rd. svoj 70. rojstni dan v krogu svoje družine. Čestitamo in mu želimo še mnogo let zdravja in zadovoljstva!

Letna seja—

V nedeljo, 8. februarja, ob enih bo v SDD na Recher Ave. važna letna seja delničarjev Slovenske združene zveze.

Obiski dovoljeni—

Frances Russ, ki je imela preje trgovino na 6108 St. Clair Ave., je prestala hudo operacijo v St. Vincent Charity bolnišnici. Obrnilo se ji je na boljše in obiski so dovoljeni!

Poroka—

Beverly Zupancic, hčerka Mrs. Louise Zupancic s 7606 Union Ave. se bo v soboto ob desetih dopoldne v cerkvi sv. Lovrenca poročila z Ray Smithom. Čestitamo!

Nov odbor—

Čitalnica SND na St. Clair Ave. ima za l. 1959 sledeči odbor: predsed. Elizabeta Belay, podpredsed. Franc Kovačič, taj. Josip Šircelj, blag. Ivan Babnik, zapis. Rozalija Retar, nadzorniki: Anton Wapotic, Louis Mrhar, Franc Kovačič, knjižničarja Andrej Križmanič in Ivan Breščak.

Seja—

Carniola Hive No. 493 ima nočjo ob 7:30 sejo v SND na St. Clair Ave., soba št. 1. Po seji okrepčila.

NAJNOVEIŠE VESTI

HALIFAX, N. S. — Kljub skrbnemu iskanju se doslej še ni posrečilo najti nobenih sledi za potopljeno dansko ladjo Hedtoft. Izgleda, da je vseh 95 oseb na krovu našlo smrt v hladnih valovih Atlantika.

NEW YORK, N. Y. — Snoči ob 11:45 se je zrušilo v East Riveru novo turbo-jet potniško letalo Electra American Air Lines, pri čemer je našlo smrt 65 oseb. Rešilo se jih je le 9, od katerih pa je ena kasneje umrla. Letalo je bilo v prometu komaj 11 dni.

LITTLE ROCK, Ark. — Tukaj se je zrušilo B-47 bombno letalo z velikanskim treskom in zgorelo.

CAPE CANAVERAL, Fla. — Tod so izstrelili danes jutraj medcelinsko raketo Atlas, izgleda uspešno, med tem ko je podobna raketa Titan obtičala na izstrelišču, ko motorji niso delovali v redu.

BERLIN, Nem. — Štirje vojaški tovorni avtomobili čekaajo še vedno na meji, ker jih Sovjeti nočejo spustiti dalje v Zah. Nemčijo. Ameriške vojaške oblasti so ponovno protestirale.

CLEVELAND, O. — Župan A. Celebrezze je včeraj popoldne prijavil svojo kandidaturo za župana pri demokratičnih primarnih volitvah. Je edini demokrat, ki kandidira.

MOSKVA, ZSSR. — Obrambni minister maršal Malinovski je zatrjeval, da ima Sovjetija moderne medcelinske rakete, ki so sposobno natančno zadeti katerikoli kraj na svetu z vodikovo bombo, med tem ko je ameriško atomsko orožje zastarelo.

podporo volivcev. Na to karto gra Macmillan. Dulles mu pa pomaga v upanju, da ta igra ne bo nikomur prehudo škodila.

TUDI V EVROPI — Nedavno smo imeli pri nas v Ohio hude povodnji, nekaj podobnega so doživeli tudi v Parizu, ko je narasla reka Seine. Vzdolž neke poplavljenе ceste v predmestju Villeneuve-Le-Roi so zgradili brv, kot kaže slika.

AMERIŠKA DOMOVINA

8117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week in July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Entered as second class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83

No. 24 Wed., Feb. 4, 1959

Kubanska revolucija in Amerika

Med redka smešno-vesela poročila o revoluciji na Kubi spada gotovo tisto, ki nam je povedalo, da o ameriški podjetnici na Kubi pokazali tako velike simpatije do revolucionarnega Castrovega režima, da so hiteli plačevati davke kar za cele mesece naprej in še celo v — dolarjih, da tako pomagajo blagajni revolucionarne vlade, ki je naravno v ravno takih stiskah kot blagajne vseh revolucionarnih vlad.

Podjetja so računala, da jim bo revolucionarna vlada za tako uslugo vsaj na zunaj hvaležna. Hvaležnosti pa ni bilo od nikoder, ravno narobe: Castro je začel nekaj govoriti o nacionalizacijah. Njegove besede so postajale od dneva do dneva jasnejše, dokler ni prišlo na dan, da nova kubanska vlada misli na podražavljenje podjetij v precej velikem obsegu, češ da so podjetja vse preveč držala z diktatorjem Batisto in iskala zveze z uporniki šele takrat, ko je postalo očitno, koliko bije ura bivšemu diktatorskemu režimu.

Ta obtožba je zadel v živo vsa velika podjetja na Kubi, med njimi tudi ameriška. Podjetjem ni prišlo na um, da bi osporavala Castrove trditve, v tem pogledu so molčala, pač pa smo takoj opazili, da je v ameriškem časopisju potegnil drug veter. Castrov režim je napravil par napak (podaljšanje diktature za 18 mesecev in divje preganjanje političnih nasprotnikov pod plaščem ljudskih sodišč, to je bilo dosti, da so časopisi začeli naenkrat obračati hrbe novemu revolucionarnemu režimu in na široko pisati o zelo nedemokratski politiki sedanje revolucionarne vlade.

Smatramo, da je kritiziranje sedanjega Castrovega režima popolnoma upravičeno. Nikogar ne smeš preganjati brez rednega sodnega postopka, kadar ga dolžiš težkih kazenskih prestopkov. Za politične zločine veljajo politične kazni, mednje pa ne spada streljanje. Castrov režim teh načel ne vpoštevata, zato je postal v Ameriki res najbolj krvava revolucija v zadnji dobi.

S čemur se ne moremo strinjati, je nagib za kritiko Castrovega režima. Dokler Castro ni govoril o nacionalizacijah, je bilo vse v redu. Naše časopise je sicer poročalo tudi o temnih zadevah kubanske revolucije, toda skušalo je biti nepristransko in opravičevati Castrovo taktiko, kjer se je le dalo. Ko so postale nacionalizacije nevarnost za zasebni kapital, so časopisna poročila postala zelo hladna in začela očitaj režimu vsak dan nove napake.

Reakcija na Kubi ni izostala: ne samo novi režim, tudi kubanska javnost dobro razume, zakaj taka sprememba v poročanju, in daje temu primerno duška svojem pomanjkanju simpatij do naše dežele. Vse kaže, da bo prišlo tako daleč, da bo kubanski narod videl v svojem severnem sosedu kup kapitalistov, ki gledajo samo na dolarje, ne pa na ljudi, dočim se bo naša javnost še naprej zgražala, praviloma s polno upravičenostjo, nad napakami, ki jih dela sedanji režim na Kubi. Ton je tisto, kar dela muziko, pravijo Francozje, in ton naše javnosti bo samo poglobil prepad med našo deželo in Kubo.

To ni nič čudnega, to je postalo skoraj pravilo. Skoraj pri vsaki revoluciji doživimo iste pojave, isto debato in isto kritiko o njih in razume se, tudi isti rezultat. Naša dežela postane še bolj nepriljubljena vključ vsem gospodarskim podporam, ki jih delimo vsem režimom brez razlike, demokratičnim in diktatorskim.

Kje tiči vzrok?

Vso našo praktično zunanjo politiko naslanjamo na dve načeli: nevmešavanje v notranje zadeve tuje države in gospodarsko podpiranje s posojili in darili iz federalne blagajne ter privatnimi investicijami ameriških podjetij.

Načelo nevmešavanja v notranje zadeve onemogoča naši diplomaciji vsako intimnejšo zvezo z vladno opozicijo, še manj pa katerekoli stike z vladnimi nasprotniki, kadar divja državljanska vojna. Zato moramo poznati samo legitimno vlado in njej dajati vse, kar mislimo, da ji moremo dati. Ali je vlada diktatorska ali demokratična, na to se ne moremo ozirati, to nam prepoveduje načelo nevmešavanja. Komunisti so v tem pogledu spretnejši; njihova diplomacija naveže tesne stike z vsakim, ki mu more priti blizu, poleg tega pa ima preko domače komunistične stranke zveze z notranjo politiko dotične države. Pri nas seveda ne pade niti na misel ne demokratom ne republikancem, da bi navežali tesnejše stike s strankami v tujini, ki imajo njim sorodne politične programe, še manj pa, da bi iskale zveze s tistimi, ki uprejo diktatorjem ravno v imenu tistih načel, ki živita od njih obe naši vodilni stranki.

Ameriški kapital se na drugi strani rad udeležuje v tujini, toda v političnem pogledu so njegove simpatije vedno na strani vlad močne roke. Že sam po sebi ni in ne more biti priljubljen med revščino, ki se v njeni sredi udeležuje. Ako se poleg tega poveže še z diktatorji, potem zgubi vsak moralno veljavo v javnosti.

Preprost narod vidi v zastopnikih takega kapitala samo oboževalce dolarja, ne pa svojih prijateljev. Ako še dodedemo, da skušajo zastopniki ameriškega kapitala varovati

svoj življenjski standard s primerno izolacijo od domačega življa, na drugi strani pa razkazovati "ameriški način življenja," kadar se morajo pokazati v javnosti, potem ni čudno, da obstoja v tujini tako velik prepad med Amerikanci in domačini. Da navedemo primer: naše Amerikanke se v tujini po večini zelo trudijo za priljubljenost, kamorkoli pridejo, žanjejo pa malo uspeha. Le prepogosto vidi tuj narod v njih neke vrste dvonožne potujoče razstave ameriške kozmetike in mode in ne ve, kako bi iz ameriške lupine izluščil zdravo in simpatično jedro.

Da ameriški kapitalisti nimajo prav nobenega smisla za razna res osvobodilna gibanja, tega jim človek ne more zameriti. Izjema je tisti podjetnik, ki očitno stoji na strani osvobodilnih gibanj, naj pripada katerikoli narodnosti.

S temi izvajanjem nočemo zmanjševati vrednosti obeh načel, ki vodita našo zunanjo politiko v vsakdanji praksi. Mislimo pa, da bi mogli najti novo tolmačenje in smotrenje v uporabljanje obeh načel. Le tako se bomo mogli izogniti tolikim neuspehom, ki jih redno doživimo ob vsaki revoluciji v tujini. Na bilijone našega kapitala gre v političen nič, ker še nismo našli poti, kako bi vsakemu diktatorskemu režimu povedali ne samo z besedami, ampak tudi z dejanji, da cilj naše zunanje politike ni samo blagostanje, ampak tudi svoboda širom vsega sveta.

BESEDA IZ NARODA

Pismo
Vrhenškega
Tineča

Waukegan, Ill. — Božič je že precej časa za nami — staro leto je minulo in življenje teče naprej. Svet je za eno leto starejši, tako tudi mi vsi zemljani, ki se pehamo po njem, iskajoč vsak svojo srečo in bodočnost. Kakšno? To mora vedeti le vsak sam, po čem strmi in kaj si želi.

Vsak človek ima neke svoje želje. Nekateri dobre, drugi take in take in mnogi tudi slabe, prav slabe. Vsakega človeka vodijo neke želje. Niso pa vse želje dobre in ne vodijo vse k sreči. Vse seveda zavisi kaj ima kdo za srečo? Je sreča nekaj takega kakor pravica. Vsakdo misli, da ima neke pravice — ki jih tudi ima; ampak je-li vsaka "pravica" res prava pravica? Hm, nekdo jo o pravici zapisal, da je na svetu toliko "pravice" kolikor ljudi, ker vsaka glava pravico nekako po svoje tolmači. Bo res tako. Star ugotovljen rek o pravici pa je, da je na svetu samo ena res pravična pravica in ta je, da vsak človek je "brez izjeme zapisan smrti. Vsak mora umreti in to je za vse enaka pravica.

Bo menda kake kvatre nazaj, ko smo govorili o pravici in "pravica" in smo ugotovili, da kar se tiče umiranja je to res enaka mera za vse. Zraven naš družbe pa je stal neki Krašovec s Krasa doma in ta se oglasi:

"Ma, možje, jaz pa poznam še eno pravico, katera ima pod svojo komando slehernega človeka, da se ji mora pokoriti, pa če mu je prav ali ne."

Vsi smo se radovedno ozrli na zraven stoječega Krašoveca, ki je s trdim naglasom izrazil svojo pripombo k našim razlagam o pravici. In kakšna pravica je ta, vprašamo?

"To je tista neizprosna 'pravica', da moraš z njo na pot tja, kamor ti ukaže, pa bodi cesar ali berač!" — se odreže Krašovec in na nas hudomušno gleda in men da bi hotel reči: Kunste se delate vi Kranjci in štajerci, pa še tega ne veste!

"Ja, kakšna pa naj bo tista 'pravica,' povej nam no," smo tiščali vanj.

On pa se je smejal in dejal: "To pa sami 'pogruhtajte,' saj ste kunštni!" Nato je odšel, ne da bi bil vse točno ter jasno obrazložil in opisal tisto "njegovo" pravico. Iz tega razloga oprostite jo tudi jaz ne bom podrobno razlagal in opisoval. Pomagaj si z lastnim pojasnilom vsak sam, kakor veš in znaš. Več k tem ne vem svetovati.

Povem pa, da ravno po tisti duhoviti Krašovečevi pripombi smo prišli do ugotovitve, da sta res na svetu dne "neizprosni pravici."

Pustimo za enkrat te "kunšt-

ne" zadeve in krenimo h drugim zadevam, ki jih je vse polno po svetu okrog nas.

* MESTO AURORA se nahaja kakih 40 milj zapadno od Velike Chicago, ob Fox River (reki). Ima kakih 48,000 prebivalcev. Svoj čas pred desetletji je bilo tam precej Slovencev. Starejših je tam zdaj le še menda par. Mlajši so pa seveda pomešani med Amerikanci. Bilo je tam tudi par slovenskih društev. Društvo KSKJ, menda še obstoji. Za druge pa ne vem. Zadnje čase se o mestu Aurora veliko piše. Toliko publicitete dobiva malo katero mesto zadnje čase v severnem Illinoisu, kakor baš Aurora. Radi kaj pa?

Mesto Aurora ima za župana Paula Egan. Za župana je bil izvoljen prvič pred nekaj leti. Pred lanskim so ga ponovno izvolili drugič. Predno je bil prvič izvoljen županom je bil baže, kakor so pisali na javni podpori na "reliefu." To sicer ni noben greh in nobena sramota. Vsakemu se to lahko pripeti. Danes imaš — jutri si lahko na cesti. Nič novega. Novo je bilo le to ob njegovi prvi izvolitvi, kako je mož mogel iz svoje nižave dvigniti toliko vpliva, da so ga volili izvolili? Moral se je pač prikupiti z njegovo kampanjo in programom javnosti, da ga je izvolila. Ko se je vsedel na županski stol je začel županiti po svoje. Njegovi nastopi, odredbe, ter njegova borbenost v debatah, itd., vse to je začelo dobivati pozornost v tisku. Mož je imel pač svoje politične ambicije. Hotel je menda napraviti iz Aurora "ugledno mesto." Spravil se je na policijski oddelek da ne dela dovolj itd. Nastala so prerakanja in župan je odslavljal zdaj tega zdaj onega. Policijskega načelnika enostavno odstavil. Imenoval drugega, pa se tudi s tem o priliki sprl. Sploh je s svojim županovanjem ropotal, da je vsled tega tisk začel pisati o njem zelo pogosto. Vedno je bil na prvi strani v časopisih. Včasih mu je publiciteta pomagala, včasih so ga pa tudi "pegjali" in prikazovali, kot "svoje-vrstnega" župana, ne vedoč zakaj mu njegove politične žilice tako nemirno bijejo. Je pa vedno tako. Gotovemu delu javnosti uganjajo taki borbeni tipi in ljudje pravijo, "ta ti je tič, ta jim bo pokazal..."

Dragi ga zopet pomilujejo in zopet drugi ga imajo za "poseben vrste" župana. To se pravi, vsaka komedija, pa naj bo taka ali taka, nekim ugaja, drugim ne. No, župan Egan, je bil drugič zopet izvoljen in v Aurori po svoje "županil," kakor on zna "županiti." Poklical je na karpet zopet policijskega načelnika in druge in nekaterim "pokazal" vrata iz službe. Včasih se je pri svojih nastopih malo razgrel in en tak slučaj je bil, da so ga 14. okt. lani na seji mestnega sveta aretirali, menda radi "lepega mirnega zborovanja in obnašanja" (!) na seji in policijski načelnik, ki ga je on imenoval, ga je po-

stavil "hladiti" v mestno ječo, iz katere se je župan odkupil z poročitvom \$100. Ko je pa župan Egan prišel iz "hladilnika," je začel s svojo zgornostjo nastopati proti mestnemu svetu, menda sklical javna zborovanja, itd. O vsem tem so pisali časopisi obširno in javnost je ves "cirkus" kar zanimal. Župan Egan pa je s tistim priporom dobil novih snovi za svoje ambicije in je v decembru še najel posebnega advokata nekega Friedmana, ki je vložil tožbo proti mestu Aurora, proti mestnim svetovalcem, vsega skupaj menda toži 12 mestnih uradnikov in mesto za nič manj kakor celih "5 milijonov dolarjev," za odškodnino, ker mu je slučaj škodoval na ugledu in dobrem imenu, da je vsled tega postal bolan in disorganiziran.

Kako bo tožba izpadla, se ne ve. Zunanja javnost se smeje tej komediji. Aurorčani pa gruntajo, da jih bo ves špas le precej stal in da bi bili tudi brez njega lahko živeli, posebno še, ker tisti časi, ko so bili "špasi" zastoj, ali pa vsaj poceni, so že zdavnej minuli...

* ZDRAVJE IN BOLEZNI. V našem Lake okraju je bilo v zadnjih tednih prijavljenih nekaj nad 30 slučajev škrlatinke. Ker je bolezen nalezljiva priporočajo zdravniki, da se take bolnike izolira, da pridejo tako čim manj v dotik z drugimi. Iz teh razlogov je nujno, da se slučajni obolelosti za škrlatinko takoj javijo zdravstvenim oblastem.

V imenikih bolnikov, ki so bili zadnje tedne sprejeti za zdravljenje v bolnišnice kot St. Therese Hospital, Memorial Hospital in v General Lake County Hospital, je bilo tudi več naših rojakov in rojakinj, izmed katerih so se nekateri že vrnili na svoje domove. Želim vsem čimprejšnje okrevanje in ozdravljenje!

* PET-IN-DVAJSET LET je minulo 5. dec. lani, ko je bila v Združenih državah ukinjena prohibicija, to je prepoved prodajanja alkoholnih pijač. Rooseveltu in tedanjemu demokratskemu kongresu se ima Amerika za zahvaliti, da danes zopet lahko spišejo njeni ljudje kak kozarec piva, vina ali žganja, ne da bi za to bili proglašeni za kriminalca.

Ob spominih na prohibicijo je zanimivo tudi to, da so suhaški fanatiki toliko govorili, kako se bodo ljudje pobiljšali, če ne bo opojnih pijač v deželi. Pa kako so se motili! Toliko pijančevanja kakor takrat ni bilo še nikoli. Gangsterji, ki so uhajali iz drug drugega v zelnike in koruze njihovega trgovanja s pijačami, so se pobijali bolj, kakor kje kak najboljši divji divjak. Danes je hvala Bogu v tem oziru veliko manj streljanja, kakor tedaj. Prohibicija ni bila noben blagoslov za deželo, raje nesreča. Ne postava, ampak pamet, zmernost in razum morata voditi pri uživanju pijač.

— Bo dovolj za danes, pa še prihodnjič kaj. Do tedaj pa pozdrav vsem in dobro se imejte! To želi vsem, vaš,

Vrhenšk Tine.

Novice okoli S. N. Doma na St. Clair Ave.

Cleveland, O. — Na letni konferenci lastnikov članskih certifikatov S. N. D., ki se je vršila 9. januarja 1959, so bili izvoljeni v direktorij za tri leta: Joseph Okorn, John Centa, Krist Stokelj, Edward Kenik, Blaž Novak, John Smuk in Andy Champa.

Na direktorij seji 13. jan. 1959 se je pa izvolilo sledeče člane, da vodijo Slov. Nar. Dom v letu 1959:

Charles Vrtovnik, predsednik, Joseph Birk, podpreds., Josie Zakrajšek, tajnica, John Centa, blagajnik, Joseph Okorn, zapisnikar.

V nadzorni odbor: Frank Eler, sic, Josephine Swan, Anton Wapotic, Frank Bavec in John Tavcar.

V gospodarski odbor: Frank Censnik, predsednik, John Smuk, Andy Champa, Blaž Novak, zapisnikar Frank Plut, Janko N. Rogelj, Edward Kenik.

Namestniki: predsedniku Krist Stokelj, blagajniku Anthony Zakrajšek, zapisnikarju Joseph Zorman. Vratar John Brescak.

Letos bo Slov. Narodni Dom praznoval 35-letnico. Primerna priredba bo nekje to jesen in se že sedaj pripravljamo na poset.

V soboto, 14. feb. bodo pa naše pridne članice ženskega odseka Kluba društev servirale dobro večerjo v Klubovih prostorih za samo \$1.25. Na izbero bodo pečene piške in svinjska pečenka. Listki za večerjo se dobijo pri natakarkih Kluba in pri članicah Odseka. Vabljeni so člani Kluba in prijatelji. Po večerji prost zabava! Za tiste, ki se radi zavrtijo smo preskrbeli domačo godbo. Pridite!

J. Z. tajnica.

Zaročila se je

Cleveland, O. — Mr. in Mrs. Anthony E. Marinich z 1051 E. 68. St. sta objavila, da se je njuna hčerka Shirlee zaročila z Johnom F. Kausek, sinom Mr. in Mrs. John Kausek z 19517 Kewanee Ave.

Zaročenka je graduirala na East High School in je trenutno zaposlena pri Graybar Electric Co. na E. 55. St. Zaročenec je graduiral na Collinwood High School in na New York Institute of Photography v New York City, N. Y. ter je sedaj lastnik znanega John Kausek foto studia na E. 185. St.

Poroča je predvidena za 10. oktober letos.

Čestitamo.

A. D.

PO ŠPORTNEM SVETU

Najboljši smučarski skakalec — Recknagel. Vzhod. Nemčija

Cleveland, O. — Vzhodnonemški smučarski skakalec Recknagel je trenutno najboljši evropski smučarski skakalec. Saj izgleda, da ga nihče ne more premagati, kajti pri mednarodnih tekmah v Oberwieniu je premagal finskega svetovnega mojstra Juhani Kaerkonen-a, v Obersdorfu in Garmisch-Partenkirchenu, je obojne tekme, na nemško-avstrijski turneji smučarskih skakalcev, še z večjim naskokom izvojeval v svojo korist. Že nekaj let k absolutni svetovni eliti spadajoči Finec Eine Kirjonen, potem šele 18 letni holmenkolnski junior-ski zmagovalce Kankkonen, da lje ruski holmenkolnski zmagovalce Nikolaj Kamenski s svojimi močnimi rivali Nikolajem Šamow-om in Koba Zakadsejem in končno najboljši Norvežani in Srednjeevropejci, vključno tretjeplasirani na olimpijadi Harry Glass — vsi so že takoj v začetku predolimpijske sezone občutili veliko nadmoš-

Helmuta Recknagel-a in tudi ne bodo mogli ogroziti njegove splošne zmage na tej turneji. Letos 20. marca bo Recknagel 22 let star. On namreč ni samo olimpijski kandidat za leto 1960, ki ima največ izgledov za prvo mesto, temveč je tudi eden izmed najmlajših. Njegova karjiera je narasla v nekaj zimah neverjetno visoko. Leta 1953 je bil ta odlični skakalec juniorski prvak v nordijski kombinaciji in v solo-skokih ter je zasedel za Harry Glass-om

tudi drugo mesto med seniorji. Pri tekmi poletov v Obersdorfu je skočil tedaj samo 90 m in zasedel 20. mesto.

V turneji 1956-57, je pričel Recknagel zopet z enim padcem v Obersdorfu, toda si je kljub temu priboril 8. mesto ter je dosegel še isto leto izredne zmage pri tednu poletov v Planici in na slavnih holmenkolnski skakalnici v Oslo. V Planici, kjer je Švicar Fric Tschannen več let s 120 metersko znamko branil svetovni rekord, je dosegel Recknagel že skoraj življenjsko nevaren rekord s 124 m, in v Holmenkollnu je plaval po zraku treningu ravnotako do skrajne meje doskoka (74 m), medtem, ko sta Finca Kirjonen in Kierikinen že pri 72 m padla.

Recknagel, ki je 173 cm visok in tehta 70 kg, se ne ozira na ing. Straumann-ovo teorijo gledanja smučarskih poletov, ampak se drži svoje, z visokim predročjem med letom. On je namreč prepričan, da na ta način sigurneje doskoči. Ker se drugi poslužujejo Straumannovega načina, bosta vsekakor oba pravilna, kajti enemu prija ta, drugemu pa zopet drugi.

Velika senzacija v tekmi za Davisov pokal. V tenis-tekmi za Davisov pokal, so nepričakovano zmagali Amerikanci s 3:2 Avstralce, ki veljajo že od nekdaj za najboljšje tenis-igralce na svetu. To je ena največjih senzacij, ki so se v zadnjem času dogodile na športnem polju.

Olimpijske telovadne vaje za Rim so bile sprejete o priliki zadnjega zasedanja tehničnega odbora mednarodne telovadne zveze. Vaje — kakor prvi poročilo — so precej zabeljene in jih bodo posamezne državne zveze v kratkem prejele, dočim izidejo tozadevne slike in film kasneje. Predpisi za telovadno orodje ostanejo nespremenjeni.

Ob tej priliki so uvedli nove predpise za sodnike, kar je zelo važno. Vse telovadne zveze morajo javiti mednarodni zvezi šest do osem svojih sodnikov in sodnic, nakaar bo sestavljena kvalifikacijska lista. Moške vaje bodo — kakor doslej — ocenjevali po štirje sodniki, h katerim bo dodeljen še en vrhovni sodnik, ki bo vselej posegel vmes, če bodo pri ocenah med dvema točkama obstojale večje razlike kot 0.3 točk (doslej 0.5 t.). Isto velja za ženske tekme, s to razliko, da je pri telu pet sodnic, pri katerih se upoštevajo srednje tri ocene.

Pri tem zasedanju so se ponovno zavzeli za to, da mednarodni olimpijski odbor spremeni svoj sklep v tem smislu da bodo telovadne vrste štele po šest, namesto po pet telovadcev, kakor je bilo pri zadnjem zasedanju MOO sklenjeno.

V teku na Silvestrovo v Sao Paulo je bilo 300 tekačev, od tega 26 iz drugih držav. Zmagal je Argentinec Osvaldo Suarez na 7,3 km dolgi progi, ki je peljala po mestu. Približno 40 sekund naskoka je imel letošnji prvak pred lanskim zmagovalcem Manuel Faria (Portugalska), ki je zasedel drugo mesto. Evropejci pri tem teku, ki ga je gledalo nad stotisoč ljudi, niso imeli sreče.

Evropsko prvenstvo v orodni telovadbi bo 18. oktobra t.l. v Kopenhagen-u. Nemci so za to priliko predlagali, da se dovoli večjim telovadnim narodom, da se lahko udeležijo po trije, mestu dosedanjih dveh tekmovalcev.

Ivo Kermavner.

Dežela, kjer kradejo molitvenike

Angleški pastor Smith je prišel na obisk v New York, pa so mu ob prihodu v mesto ukradli molitvenik. Amerikemu poklicnemu prijatelju, ki ga je sprejel, je bilo to zelo neljubo in ga je vprašal, če naj tatvino prijavi policiji. Smith je pa na njeglo odgovoril:

"Nikakor ne! Hvaljena dežela, v kateri kradejo molitvenike!"

IVAN TAVCAR:

VISOŠKA KRONIKA

Tu je pričel o gospodarstvu: "Polikarp, Posavčev dekle, ki je sedaj mala dekla pri tebi, ni kaj prida. To boš že moral odslaviti — Na Čimženico ne se- jaj zopet pšenice; tam se ne ob- nese, veruj mi, tam se še nobe- no leto ni obnesla! — No, če pa imaš še kaj mojega deleža, daj ga Izidorju, da bo sem in tja mi- slil na starega Lukeža!"

Nekam milo se mu je storilo, ko je opazil, kako silijo solze po njegovem licu. Očetu se je obraz raztegnil, ker je prejkone pričal, da bo Lukež svoj delež volil njemu, a ne meni.

Bolnik je še govoril: "Po meni boš gotovo vse o- pravil, Polikarp, ker si mi bil prijatelj in kamerad. Pa si ne delaj preveč izdatkov! Če te je volja, postavi tja, kjer bom imel večni svoj kvartir, lesen križec, seve, če bi križec preveč ne ve- ljaj!"

Prosil je, da bi mu dali vode. Pil je, a veliko ni mogel.

Tudi je prosil, da bi ga malo vzdignili ter mu dejali pod hr- bet kaj cunj, ker so ga pričele boleti kosti.

Poizkušala sva ustrčiti nje- govi želji. Pri tem sva ga pri- eni strani vzdignila, da bi mu kaj mehkega podrinila. A mo- rala se mu je premekniti ostrina, ki mu je tičala v prsih, ker mu je glava omahnila in ker mu je pričela kri teči iz rane. Tudi ga je bila utrudila dolga govo- rica in mešati se mu je pričelo. Povzdignil je svoj glas in vpra- šal: "Ali jih slišite, kako buče topovi? Victoria! Victoria!"

Kri ga je zalila in umrl je na trdem ležišču prej, nego je pri- šel kaplan iz Poljan.

Ko se je prikazal dan, smo hodili za sledovi, ki so jih pus- tili razbojniki za sabo. Malo vi- šje smo dospeli do mesta, kjer je bilo še polno krvi. Tu so za- klali dva nam ukradena ovna.

Nekaj korakov naprej je leža- lo v jami pri stezi človeško tru- plo. Bil je ustreljeni cigan Du- šan. Kar tam smo ga brez vsa- kega usmiljenja zagreblili kakor psa, ki je poginil za plotom.

Po Lukežu smo vse opravili, kakor se spodobi. Pokopali smo ga blizu cerkvenega zidu na po- kopališču Sv. Martina v Polja- nah. Pri glavi smo mu postavili lesen križec.

V Lukeževi skrinji sem dobil listek, na katerem je bila podo- ba sv. evangelista Lukeža. To podobico sem pribil na omenje- ni križec, ali dež jo je kmalu spral z njega.

Šele dva dni je ležal Lukež

v zemlji sv. Martina, ko se je na Visokem zopet oglasila smrt. In ta smrt je bila z mojo osebo v najgroznejši zvezi. S svojimi koščenimi prsti je oklepala moj vrat, dokler sem živel. Ali spo- znal sem, kako pravična so po- ta božje previdnosti in kako čis- ta je resnica, da tepe Stvarnik grešnike še v otrocih, in sicer od kolena do kolena.

Nekega večera, ko se je že de- lala tema in ko smo sedeli pri jedi, je prihrpela v hišo stara Pasaverica ter sedla na klop pri vratih z besedami:

"Večerje te ne prosim, Viso- čan, prosim te prenočišča, ker sem opešana in čudno slaba."

Videla se nam je stara ženska, kakor bi bila ušla z mrtvaškega odra. Smilila se nam je, in ker oče ni ugovarjal, ji je pripravi- la dekla na klopi pri peči re- vno ležišče. Kar je bilo večerje ostalo, smo ji ponudili, a ni ho- tela ali pa ni mogla jesti.

Ko smo odmolili, je prosila, da bi družina odstopila in da bi midva z očetom kratek čas o- stala pri nji. Dejala je, da nama ima nekaj važnega povedati in da upa, da sem učen pisanja in da je njena misel, da bi nekaj njenih besed kazalo zapisati.

Ko je družina odšla, je govo- rila stara Pasaverica nekako ta- ko-le:

"Veliko sem brodira po svetu in danes se bojim, da mi bo u- mreti daleč od doma. Vse dni sem nosila tovor, težji kakor go- nosijo tvoji konji, Polikarp. Kar pa sem si pri tem prisluzila, je bilo lažje od kurjega peresa! A- li z Agato sva morali živeti, za- torej sem vlekla, dokler sem mogla. Danes sem omagala in zemlja že kriči po meni. Pa če- mu bi tudi ne, ko imam skoraj osemdeset let in ko sem celih teh osemdeset let bila večkrat lačna ko sita."

Oče jo je osorno pozval, da naj pove, kar naj bi se zapisalo. Hotel je v posteljo in ni mu bi- lo všeč, da bi z beraško žensko izgubil preveč časa.

"Oj, Polikarp, ne štej v zlo človeku, ki bo ravnokar stal pred Sodnikom, ki bo tudi tebe enkrat sodil, če si izkuša olaj- šati ubogo dušo z govorico, da prežene ž njo strah pred smrtjo, ki je vendar najhujše, kar nas more doleteti!"

Pripravil sem vse, da bi pisal. "Kaj naj zapišem?" vprašam. "Zapiši," je vzdihnila, "da predvsem pozdravljam malo, zapuščeno siroto, preljubo Aga- to, zapiši, da jo pozdravljam čez hribe in doline in da sem ob svoji smrti mislila nanjo! Bog mi je priča, da v tem tren- otku mislim bolj nanjo nego nase! Umiram v tujini, a ven- dar mi je najhujše, da male A- gate, kateri sem bila stara ma- ti in mati obenem, ne bom vi- dela nikoli več! — Prav gotovo vse to zapiši, da bo čitala dekla, o kateri nikar misliti, da ni vajena branja in pisanja."

Vse to sem počasi in površno zapisal. Potem je nadaljevala: "To pot sem slabo opravila! Mesece se že vlačim okrog po gorah, pa ljudje ne marajo ku- povati. Še težje pa je, da bi se pri njih kaj kupilo, če nočeš plačati cene v svojo gotovo iz- gubo. — Petnajst kosov platna je tukaj. Vse je pri Oblaku in plačano je tudi že vse. Ko bo tovoril v Passau, naj gleda, da dobro proda moje kose, ker so res lepi. Tudi mu Jezusov bla- goslov ne izostane, če dobro spe- ča in s tem skrbi za siroto, ki bo odslej zapuščena na svetu šasor list, ki je padel v vodo."

Jokala se je, da je tudi meni

srce pokalo. Oče pa se je čemer- no držal in zaspan je postajal.

"Najbolje bo," je nadaljevala Pasaverica, "če Oblak sam ku- pi, ker vem, da ne bo hotel pri- krajšati revne vdove. — V mo- ji obleki je vstih deset beneških zlatov. Začutila jih bosta, če o- bleko dobro pretipljeta. Te in pa kar bo plačal Oblak, spravi, Polikarp! Kadar tovariši škofo- vo vino v nemško deželo, pa vzemi vse to s sabo in izroči mo- ji Agati! V tebe, Visočan, imam zaupanje, ker vem, da v dolgem svojem življenju nisi nikoli in nikomur ničesar ukradel!"

Ne vem, kako je prišlo, da je zadnje besede govorila nekaj glasneje, ali na očeta so vidno

vplovile, ker se je nemirno drg- nil z roko po sivih lasih. Nevolj- no jo je zavrnil:

"Kak vrag te je gonil po sve- tu? Mar bi bila ostala v do- mačih krajih, ki so bogatejši od naših in kjer se boljše živi!"

"Polikarp," je zaihtela, "kaj ti veš, kako smo živeli na Nem- škem! Kdo bi se pehal ko tepen mezeg po svetu, če bi lahko do- ma živel in gledal na zeleno re- ko pod sabo! — Imela sem do- jji Agati! V tebe, Visočan, imam zaupanje, ker vem, da v dolgem svojem življenju nisi nikoli in nikomur ničesar ukradel!"

Ne vem, kako je prišlo, da je tvoj sin naj zapiše, da je stara Pasaverica umrla zvesta katoli- škini veri. — Imeli smo hišico, i-

meli smo njivico in gozd. Pa kaj, ko je skoraj vsako leto prijahal Sved v deželo in je zapalil stre- ho, poteptal klasje, da kuhane trave ni bilo dati na mizo! Če ni bilo Šveda, pa so prihrumeli cesarski in hoteli so imeti zad- njo cunjo z našega telesa, ker ni bilo hišice, da bi jo bili zapalili, in ne žita, da bi ga bili potepta- li! Kaj veste vi o vojni, vi ži- vite pod gozdovi in med obdela- nimi njivami! Blagor vašim že- nam, da niso poznale ne šved- skih, ne cesarskih jezdecev, ne lakote, katera je nas davila v vsakem letnem času! Tako je bilo!"

Utrudilo jo je govorjenje, za- torej je nekoliko časa molčala.

Videlo se mi je, da oče ni bil ri.

nič več zaspan, in vtisek sem

imel, da je nekaj premišljeval.

Ona je zopet pričela:

"Parkrat smo hišo znova po- stavili, pa so jo nam zopet za- palili. Govorilo se je, da iščejo Švedi kakor cesarski vojake in da jih dobro plačujejo. Zatorej se je mož odločil, iti v vojsko. Mene in otroka je izročil v var- stvo dobremu sosedu, nakar je odrinil. Dolgo časa ni bilo ničesar slišati o njem. Sosedje so šepetali, da je pozabil name in na otroka. Taka vojna je nam- reč neusmiljena in v nji je dosti katoliških mož podvajalo, da so prestopili k Švedu ter se tako vojskovali proti lastni svoji ve-

Zopet je morala počivati, ker jo je nadlegovala sapa in ji je beseda zastajala. Potem je pri- povedovala:

"Pa se je le oglašil! Poslali mi je dal pismo, v katerem je bilo zapisano, da so cesarski pri- Noerdingenu dosegli veliko pre- mago, da so na kosce razsekali prav mnogo protestantov in da so tudi ujeli precejšnje število švedskih generalov — upam, da so jih obesili po smrekah! — ter uplenili veliko bagaže in druge- ga blaga. S pismom mi je mož poslal denarja, da nisem bila več v breme svojim sosedom.

(Dalje prihodnjič.)

ODPRTO V ČETRTEK... V MESTU OD 9:30 DOP. DO 9. ZVEČER... NA HEIGHTSU OD 9:30 DOP. DO 9:30 ZVEČER

the MAY CO'S 2 BASEMENT stores
DOWNTOWN—PUBLIC SQUARE ON THE HEIGHTS—CEDAR CENTER

Prihranite od 20% do 50% in več!

MILIJON DOLARSKA RAZPRODAJA

Pričetek v četrtek ob 9:30 dopoldne

Na stotine vrednosti v vsakem oddelku!
V obeh May Co.'s kletnih trgovinah

EAGLE ZNAMKE
SO DODATNI
PRIHRANKI

Reg. vrednost od \$1 do 1.50
prsniki iz bombažnega blaga

Fino, kvaliteto trpežno blago, mere 32 do 42, A, B, C. Na hr- tu menjalen zaponc za večje udobje. 66c

Damske pižame reg. vrednost 1.99
iz bombažnega blaga

V priljubljenih krojih. Iz živo- barvno potiskane bombažnega blaga, s kontrastnim obrobkom. Mere 34 do 40. 1.66

Damski reg. \$25 do 29.98
topli zimski plašči

Velika izbira krojev v merah 6 do 18; 14 1/2 do 24 1/2 in 38 do 44. Krasna variacija barv in blaga. \$18

Ženske hlače, reg. 2.99 do 3.99
iz volne, rayona ali flanele

Depo ukrojene, pralne ženske hlače iz krizastega volnenega blaga, gladke ali krizaste flanele. Mere 10 do 18 v različnih barvah. \$2

Ženske obleke, reg. 2.99 do 3.99
in praktične domače halje

Obleke, ki se zapenjajo z gumbi ali z zadrgo; praktične halje, se vežejo ob strani s pentljo ali ovijajo. Mere 12-20, 14 1/2 do 24 1/2. Domače halje: mere 12 do 20. 1.97

Boljše, 6.98 do 10.98
ženske obleke

Ogromna izbira ženskih oblek iz najrazličnejšega blaga. Mere 12 do 20, 14 1/2 do 24 1/2. Vklju- čeni so elegantni in športni kroji. \$5

Lični ženski "suburban" plašči
boljše kakovosti

Velika izbira krojev in blaga, v zeleni, modri, naravnih barvi, ali v progastih vzorcih. Mere 10-18. 8.98

Ženske "Wonder Wedges",
udobne, iz usnja

Izdelane iz mehke losove kože, v merah 5-10, sred. širine. V od- tenkih črne, rjave, rdeče barve. Zelo lahke. 2.99

Moške boljše srajce, reg. 2.95
iz bombaža, nekoliko nepravilne

Sanforizirane moške srajce iz bombažnega blaga, vel. kosti 14-17, dolžina rokav 32-35. Neka- tere iz 100% čistega "pima" blaga. 1.66

Lepe, regularna vrednost \$3
damske spomladne torbice

Velika izbira torbic za spomlad, v otenkih rjave, črne, marin- sko modre in drugih barv. Posebna razprodajna cena. 1.99 in 10% fed. dav.

Samo nekaj predmetov, ponujenih
na tej važni, denar prihranljivi razprodaji!

Reg. 5.95 do 7.50 modelni stezniki iz elastične ali nylon tkanine. Nezaporedne mere\$3

Reg. 2.59 ženske bombažne srajce, dolge ali do kolen. Mere 34 do 48. Pralne.1.97

Kombineze 2.90, 4 pole, iz dacrona, bombaža ali nylona. Pralne. Mere 32 do 381.97

Ženski zimski plašči, reg. 19.98, različno ukrasjeni. Cela variacija barv, običajna in vmesna podloga.\$10

Ženske T-majice, reg. 2.99 do 3.99, iz udobnega bombažnega trikoja. Progaste, enobarvne ali krizaste1.59 ali 2 za \$3

Ženski predpasniki, 79", z naramnicami ali brez. Iz bombažnega blaga, običajne mere2 za \$1

Ženske domače halje, regularno 3.95 do 7.95, tudi iz dražjega nylon blaga. Nezaporedne mere3.88

Enobarvni ali potiskani žamet, v najrazličnejših barvah in vzorcih77c jard

Vzorčasto potiskano plisirano blago. Idealno za spalne srajce. Niž likanja.39c jard

Moško spodnje perlo, nepravilne, 69c do 89c vrednosti, majice in spodnje hlače, majhnih, velikih in srednjih mer49c

Velike svilene naglavne rute. Lepi vzorci in barve39c

Lepi damski dežniki... sloki in običajni, krizasti in enobarvni1.59

Usnjeni moški čevlji. Udobni krep podplati. Mere 6 1/2 do 12, srednja širina4.99

Deške obleke, regularno 16.98 do 19.98, s tremi gumbi, enobarvne ali melirane... Mere 6 do 1812.99

Boljši moški površniki. Vključeni so moški volneni plašči, trenči in plašči z odstranljivo podlogo\$14

Nylon obleke za dojenčke, regularno 6.99... Dvojna kovinska zadrga, copatke in rokavice5.99

Garniture za majhne dečke. Razne barve. Mere 3 do 8. Srajčka in hlače1.88

Dekliški zimski plašči. Regularno 13.18 do 16.98. Variacija barv in krojev. Mere 7 do 14\$10

Dekliška nagubana krila, reg. 1.99, vzorčasta ali enobarvna z odgovarjajočimi hlačkami. Mere 7 do 141.29 ali 2 za 2.50

Dekliške bluze, reg. 1.39 do 1.99... Različni kroji, različno blago. Mere 7 do 14\$1

Dekliške hlače nogavice, regularno 1.99, rdeče ali črne, mere 7 do 141.59 ali 2 za \$3

Deške nogavice, reg. 85c, geometrični vzorci, razne barve, nekoliko nepravilne. Mere 8 1/2 do 1139c par

Moške hlače za delo, regularno 2.98, khaki ali sive barve, mere 29 do 422 para za \$5; \$2.59 par

Otroške nogavičke, regularno 69c. Samo bele. Se nosijo zavahane ali nezavahane, mere 9 do 1139c

Kombineze, reg. 1.99. Ukrojene v štiri pole, z zobčastim obrobkom. Mere 32 do 38. Samo bele1.59

Ženski elastični pasovi... se raztegnejo v dve smeri, mere 32 do 48. Pripenjački za nogavice97c

Reg. 7.09 — "Dee Pile" broadloom preproge, polaganje vključeno, nešteto ljubkih barv5.99 kv. jard

Udobne posteljne blazine... 21x27 inč velikosti. Polnjene s 75% kurjim in 25% puranovim perjem2 za \$3

"Sylcon" modroci in vzmetnice. Gladki ali prešiti. Zelo udobni29.99

"Cone" progaste frotirne brisače... Mnogobarvni progasti vzorci. Mehke, vpojilive2 za \$1

Damske nylon nogavice, reg. \$1. Brez šiva, pete in prsti ojačeni. Mere 8 1/2 do 1169c par

Otroške bombažne nogavice, reg. 29c. Trojni zavijki, bele in pastelne barve. Mere 7 1/2 do 105 parov \$1

Damske spodnje hlače, reg. 69c do 89c... Rožnate ali bele barve, mere 34 do 48. Malo nepravilne39c

Moški čevlji regu'arno 4.99
s krep podplati

V otenkih sive, naravne ali črne barve. Mere 6 1/2-12, v skraj- vseh barvah. Mehko semiš usnje. Zelo lahki, upogljivi. 2.99

Deški plašči, reg. 13.98

"suburban" plašči s prešito podlogo

Mes iz 75% volne, 15% kaš- nirja in 10% nylona. V oten- ih sive, kožnate ali modre bar- ve. Zepl, ob straneh razporek. \$8

Moški plašči, regularno 7.99

Površniki s prešito podlogo

Iz rayon - gabardina s toplo pre- šito podlogo. Marinsko - modre ali ogljeno sive barve. Mere 36-46. Zelo trpežni... 5.79

Otroški avtni plašči,

reg. 3.99, s kapuco

Debeli avtni plašči za dečke in deklice. Imajo prešito podlogo. Različni kroji in barve. Mere 4 do 6 1/2. 2.99

Usnjeni čevlji, reg. 4.99 do 7.99
za otroke in mladotnike

V to skupino so vključeni praz- nični in športni čevlji. Otroške mere 5 do 3 ml, mladenske me- re 4 do 10, AAA do C široke. 2.99

Dekliške obleke, reg. 4.99 - 7.99
ljubke modelne obleke

Velika izbira krojev. Bombažno, nylon in rayon blago. Mere 7 do 14, v skupini... 3.69

Deške polo srajce, regularno 98c
iz bombažnega blaga, kratki rokavi

Udobne srajce, okrogel vrat- ni izrez, kratki rokavi, pro- gasti vzorci, mere 4-14. Vse so prvostanske in pralne. 2 za \$1

Močni, trpežni, pralni,
progasti tekači (preproge)

Velikost 24x70 inč. lepe proga- ste, večbarvne preproge iz visco se rayona, po izredno nizki ceni. Uporaba vsestranska... 2.99

Reg. 3.98 do 4.98 lepe
nabrane dacron zavese

54, 63, 72, 81, in 90" dolge. Pralne, se hitro posuše. Sko- raj nič likanja. Nepr. širina 116 ali 100". 2 para \$5

Ma'o nepravilna 5.98 vredna
krizasta posteljna pregrinjala

Za ozko ali široko posteljo v različnih barvah. Nekoliko ne- pravilna. Lahkotno negovanje. 3.99

CHICAGO, ILL.

HOUSEHOLD HELP

CHILD CARE — Older woman. Small salary, room, board. Good local references. Call collect: St. Charles 4787-R2. (24-)

REAL ESTATE FOR SALE

OAK LAWN AREA — 4 bedroom Ranch. Full price \$16,000. 10419 So. Lombard. 2 car heated garage. Lot 50x150. Aluminum storms and screens. Wall to wall carpeting. Dining area birch cabinets, knotty pine wall kitchen. Refrigerator and stove. Must sell immediately. Call GArden 4-4138. (24)

ROOM FOR RENT

LARGE DOUBLE ROOM — Share bath one other. Kitchen privileges. Comfortable, pleasant home. Good transportation and shopping. Em- ployed lady preferred. Phone LUdlow 5-2180. (24-)